

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Ministerstvo financií Slovenskej republiky vypracovalo návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (ďalej len „návrh zákona“).

Cieľom návrhu zákona je ustanoviť možnosť odkladu splácania úverov poskytnutých spotrebiteľom, fyzickým osobám – podnikateľom a malým a stredným podnikom, ktoré spĺňajú definíciu malého a stredného podniku uvedenú v prílohe I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení (ďalej len „malý zamestnávateľ“). Návrhom zákona sa má týmto dlžníkom umožniť reagovať na vzniknutú mimoriadnu situáciu a zabrániť paralyzovaniu ich činností. Navrhuje sa prijatie takých mimoriadnych opatrení, ktoré majú zabezpečiť, aby z dôvodu objektívnej nemožnosti splácania úverov riadne a včas nenastali nepriaznivé skutočnosti majúce negatívny dopad na spotrebiteľov, fyzické osoby – podnikateľov a malých zamestnávateľov. Zároveň by sa malo umožniť ozbrojeným príslušníkom finančnej správy čerpať služobné voľno pri starostlivosti o dieťa, ktorého škola bola v dôsledku pandémie zavretá.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie.

Návrh zákona nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, nemá vplyvy na životné prostredie, vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a na informatizáciu spoločnosti, ani na služby verejnej správy pre občana, má pozitívne sociálne vplyvy, má pozitívny a negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje dňom vyhlásenia.

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo financií SR	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na MPK*	
Predpokladaný termín predloženia na Rokovanie vlády SR*	

2. Definovanie problému	
Navrhuje sa prijatie takých mimoriadnych opatrení, ktoré majú zabezpečiť, aby z dôvodu objektívnej nemožnosti splácania úverov riadne a včas nenastali nepriaznivé skutočnosti majúce negatívny dopad na spotrebiteľov, fyzických osôb – podnikateľov a malých a stredných podnikov. Zároveň sa upravujú niektoré prekážky v štátnej službe príslušníkov FS.	
3. Ciele a výsledný stav	
Cieľom návrhu zákona je predovšetkým ustanoviť možnosť odkladu splácania úverov poskytnutých spotrebiteľom, fyzickým osobám – podnikateľom a malým a stredným podnikom. Návrhom zákona sa má umožniť týmto dlžníkom reagovať na vzniknutú situáciu a aby sa zabránilo paralyzovaniu ich činností. Zároveň sa umožní ozbrojeným príslušníkom FS čerpať služobné voľno pri starostlivosti o dieťa, ktorého škola bola v dôsledku pandémie zavretá.	
4. Dotknuté subjekty	
Veritelia poskytujúci úvery podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre spotrebiteľov alebo Obchodného zákonníka pre fyzické osoby – podnikateľov a právnické osoby – malé a stredné podniky. Ozbrojení príslušníci finančnej správy.	
5. Alternatívne riešenia	

Alternatívne riešenia neboli zvažované.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

Áno

Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia práva EÚ

N/A

8. Preskúmanie účelnosti**

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** nepovinné

9. Vplyvy navrhovaného materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne “
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne “
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

Pri vplyvoch na podnikateľské prostredie predpokladáme pozitívne, ako aj negatívne vplyvy. Navrhovanou právnou úpravou budú pozitívne ovplyvnené podnikateľské subjekty (fyzické osoby podnikatelia a malé podniky), ktorým odklad splácania úverov na určité obdobie umožní zmierniť dopady na súčasný cash flow a pomôže preklenúť obdobie povinnosti prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti v dôsledku ochrany zdravia svojich zamestnancov, zákazníkov, poklesu zákaziek. Keďže nie je možné identifikovať presný počet dotknutých osôb, ktoré požiadajú o odklad splácania úveru, objem úverov s odložením splácania ani dobu odkladu odložených splátok, nie je možné výšku týchto vplyvov súčasnosti kvantifikovať.

Na strane veriteľov, ktorí umožnia odklad splácania úverov, predpokladáme negatívne dopady na ich likviditu. Avšak očakávame, že tento negatívny dopad na likviditu bánk bude čiastočne neutralizovaný opatreniami zo strany Európskej centrálnej banky. Ako bolo uvedené vyššie, v súčasnosti, keď nevieme koľkým dlžníkom bude umožnený odklad splácania úverov, ani výšku týchto negatívnych vplyvov nie je možné v súčasnosti kvantifikovať.

Zmeny navrhované v oblasti štátnej služby príslušníkov finančnej správy, **nebudú mať negatívny finančný vplyv na schválený mzdový rozpočet pre FR SR na rok 2020**, t. j. rozpočet schválený na rok 2020 nebude navyšovaný. Pri reálnom čerpaní služobného voľna **ozbrojených príslušníkov FS vo výške 75 % priznaného služobného platu by mohla predpokladaná úspora v čerpaní mzdových prostriedkov predstavovať sumu vo výške 310 400 € v mesačnom vyjadrení.**

1. Dôležitá osobná prekážka podľa § 155 ods. 2 písm. a) zákona č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov – ozbrojený príslušník finančnej správy (v mesačnom vyjadrení)

	<i>uplatnené služobné voľno v období 12.-23.03.2020</i>	<i>očakávané služobné voľno (počet ozbrojených príslušníkov FS s deťmi do 11 rokov)</i>	<i>Ø hrubý priznaný služobný plat ozbrojeného príslušníka FS v €</i>	<i>75 % priznaného služobného platu ozbrojeného príslušníka FS v €</i>
Ozbrojený príslušník FS s deťmi do 11 r.	261	776	1 600,-	1 200,-

Možno predpokladať, že čerpanie tejto dôležitej osobnej prekážky bude vyššie, ako čerpanie v období od 12.-23.3.2020, možno aj všetci ozbrojení príslušníci FS, t. j. 776 ozbrojených príslušníkov FS, ktorí majú deti do 11 rokov, ak budú školy naďalej uzavreté.

Podľa platnej právnej úpravy majú ozbrojení príslušníci FS pri ošetrovaní, resp. starostlivosti o deti, služobné voľno s nárokom na služobný plat počas 7 dní (osamelý príslušník finančnej správy 14 dní).

Vzhľadom na skutočnosť, že na dotknutých ozbrojených príslušníkov FS sú v schválenom rozpočte na rok 2020 zahrnuté služobné príjmy v plnom čerpaní (100 % na výkon štátnej služby), navrhované zmeny, v prípade čerpania 75 % priznaného služobného platu na služobné voľno **v konečnom dôsledku vykážu predpokladanú úsporu v čerpaní schváleného mzdového rozpočtu v mesačnom vyjadrení 310 400 €.**

Predpoklad čerpania tejto prekážky nie je možné vyjadriť absolútne, vychádza sa z predpokladu čerpania u tých ozbrojených príslušníkov FS, ktorí sa starajú o deti do 11 rokov.

2. Predpokladané čerpanie mzdových prostriedkov v mesačnom vyjadrení pri realizovaní navrhovaných zmien

75 % priznaného služobného platu ozbrojených príslušníkov FS	931 200,-
---	-----------

Mzdové výdavky:

Kategória „610“ v mesačnom vyjadrení

Mzdové výdavky v mesačnom vyjadrení predstavujú:

služobné voľno a 75 % priznaného služobného platu - ozbrojení príslušníci FS - vo výške 931 200 €

Pri reálnom čerpaní služobného voľna ozbrojených príslušníkov FS v počte 776 by mohla byť vykázaná mesačná úspora v čerpaní mzdového rozpočtu vo výške 310 400 €.

Kategória „620“ v mesačnom vyjadrení

Predpokladaná úspora v kategórii „620“ by pri úspore v čerpaní mzdových prostriedkov vo výške 310 400 € predstavovala sumu 112 365 € v mesačnom vyjadrení.

11. Kontakt na spracovateľa

Ing. Darina Čaplánová

darina.caplanova@mfsr.sk

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri vypracovávaní doložky, príp. analýz vplyvov vychádzali.

13. Stanovisko Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov z PPK

Uveďte stanovisko Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov, ktoré Vám bolo zaslané v rámci predbežného pripomienkového konania

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

(vrátane testu MSP)

Materiál bude mať vplyv s ohľadom na veľkostnú kategóriu podnikov:

- iba na MSP (0 - 249 zamestnancov)
- iba na veľké podniky (250 a viac zamestnancov)
- na všetky kategórie podnikov

3.1 Dotknuté podnikateľské subjekty

- z toho MSP

Uved'te, aké podnikateľské subjekty budú predkladaným návrhom ovplyvnené.

Aký je ich počet?

Navrhovanou právnou úpravou budú ovplyvnené:

- 1) fyzické osoby podnikatelia a malé podniky, ktorým sa povolí odklad splácania úverov – ich počet nie je v súčasnosti možné identifikovať.
- 2) Banky a pobočky zahraničných bánk, ktoré povolia odklad splácania úverov (27)
- 3) Ostatné právnické osoby, ktoré poskytujú úvery podľa obchodného zákonníka v rámci predmetu svojho podnikania a povolia odklad splácania úverov fyzickým osobám podnikateľom a malým podnikom
- 4) Nebankoví veritelia: 33 (pri odklade splátok spotrebiteľských úverov).

3.2 Vyhodnotenie konzultácií

- z toho MSP

Uved'te, akou formou (verejnú alebo cieleň konzultácie a prečo) a s kým bol návrh konzultovaný.

Ako dlho trvali konzultácie?

Uved'te hlavné body konzultácií a výsledky konzultácií.

Návrh zákona bol konzultovaný s Národnou bankou Slovenska a Slovenskou bankovou asociáciou. Vzhľadom na závažnosť situácie bol návrh konzultovaný v krátkom čase.

3.3 Náklady regulácie

- z toho MSP

3.3.1 Priame finančné náklady

Dochádza k zvýšeniu/zníženiu priamych finančných nákladov (poplatky, odvody, dane clá...)? Ak áno, popíšte a vyčíslite ich. Uved'te tiež spôsob ich výpočtu.

Pri vplyvoch na podnikateľské prostredie predpokladáme pozitívne, ako aj negatívne vplyvy. Navrhovanou právnou úpravou budú pozitívne ovplyvnené podnikateľské

subjekty (fyzické osoby podnikatelia a malé a stredné podniky), ktorým odklad splácania úverov na určité obdobie umožní zmierniť dopady na súčasný cash flow a pomôže preklenúť obdobie povinnosti prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti v dôsledku ochrany zdravia svojich zamestnancov, zákazníkov, poklesu zákaziek. Keďže nie je možné identifikovať presný počet dotknutých osôb, ktoré požiadajú o odklad splácania úveru, objem úverov s odložením splácania ani dobu odkladu odložených splátok, nie je možné výšku týchto vplyvov súčasnosti kvantifikovať.

Na strane veriteľov, ktorí umožnia odklad splácania úverov, predpokladáme negatívne dopady na ich likviditu. Avšak očakávame, že tento negatívny dopad na likviditu bánk bude čiastočne neutralizovaný opatreniami zo strany Európskej centrálnej banky. Ako bolo uvedené vyššie, v súčasnosti, keď nevieme koľkým spotrebiteľom, fyzickým osobám podnikateľom a malým a stredným podnikom bude umožnený odklad splácania úverov, ani výšku týchto negatívnych vplyvov nie je možné v súčasnosti kvantifikovať.

3.3.2 Nepriame finančné náklady

Vyžaduje si predkladaný návrh dodatočné náklady na nákup tovarov alebo služieb? Zvyšuje predkladaný návrh náklady súvisiace so zamestnávaním? Ak áno, popíšte a vyčísľte ich. Uveďte tiež spôsob ich výpočtu.

Bez vplyvu.

3.3.3 Administratívne náklady

Dochádza k zavedeniu nových informačných povinností alebo odstráneniu, príp. úprave existujúcich informačných povinností? (napr. zmena požadovaných dát, zmena frekvencie reportovania, zmena formy predkladania a pod.) Ak áno, popíšte a vyčísľte administratívne náklady. Uveďte tiež spôsob ich výpočtu.

Predpokladáme zvýšenie administratívnych úkonov v súvislosti s prijímaním a vybavovaním žiadostí o odklad splátok úverov. Tie, ako predpokladáme, budú uskutočňované prevažne elektronicky. Tieto úkony budú však čiastočne kompenzované poklesom úkonov týkajúcich sa spracovania príslušných splátok úverov, keďže tie budú odložené na obdobie max. 9 mesiacov. Predpokladáme teda neutrálny vplyv.

3.3.4 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

	<i>Priemerné náklady na 1 podnikateľa</i>	<i>Náklady na celé podnikateľské prostredie</i>
<i>Priame finančné náklady</i>	*	*
<i>Nepriame finančné náklady</i>	0	0
<i>Administratívne náklady</i>	0	0
<i>Celkové náklady regulácie</i>	*	*

**momentálne nie je možné identifikovať počet podnikateľov a kvantifikovať náklady*

3.4 Konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu

- z toho MSP

Dochádza k vytvoreniu bariér pre vstup na trh pre nových dodávateľov alebo poskytovateľov služieb? Bude mať navrhovaná zmena za následok prísnejšiu reguláciu správania sa niektorých podnikov? Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)? Ak áno, popíšte.

Aký vplyv bude mať navrhovaná zmena na obchodné bariéry? Bude mať vplyv na vyvolanie cezhraničných investícií (príliv /odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)? Ak áno, popíšte.

Ako ovplyvní cenu alebo dostupnosť základných zdrojov (suroviny, mechanizmy, pracovná sila, energie atď.)?

Ovplyvňuje prístup k financiám? Ak áno, ako?

Nedochádza k vplyvu na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu.

3.5 Inovácie

- z toho MSP

Uved'te, ako podporuje navrhovaná zmena inovácie.

Zjednodušuje uvedenie alebo rozšírenie nových výrobných metód, technológií a výrobkov na trh?

Uved'te, ako vplýva navrhovaná zmena na jednotlivé práva duševného vlastníctva (napr. patenty, ochranné známky, autorské práva, vlastníctvo know-how).

Podporuje vyššiu efektivitu výroby/využívania zdrojov? Ak áno, ako?

Vytvorí zmena nové pracovné miesta pre zamestnancov výskumu a vývoja v SR?

Nedochádza k vplyvu na inovácie.

Analýza sociálnych vplyvov

Vplyvy na hospodárenie domácností, prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám, sociálnu inklúziu, rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť

4.1 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na hospodárenie domácností a špecifikujte ovplyvnené skupiny domácností, ktoré budú pozitívne/negatívne ovplyvnené.

Vedie návrh k zvýšeniu alebo zníženiu príjmov alebo výdavkov domácností?

Ktoré skupiny domácností/obyvateľstva sú takto ovplyvnené a akým spôsobom?

Sú medzi potenciálne ovplyvnenými skupinami skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia?

Popíšte pozitívny vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:	Povolenie odkladu splátok spotrebiteľských úverov, úverov na bývanie a splátok vyplývajúcich zo zmlúv, ktoré plnia rovnaký účel ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere a úvere na bývanie bude mať pozitívny vplyv na hospodárenie domácností, a to predovšetkým na tie, ktorých sa priamo dotkli následky situácie súvisiacej s pandémiou COVID-19.
Špecifikujte pozitívne ovplyvnené skupiny:	Spotrebiteľia, ktorí v súvislosti so situáciou spôsobenou pandémiou COVID-19, majú sťažené finančné podmienky pre splácanie svojich záväzkov zo spotrebiteľských úverov, úverov na bývanie a zo zmlúv, ktoré plnia rovnaký účel ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere a úvere na bývanie.
Popíšte negatívny vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	Bez negatívnych vplyvov.
Špecifikujte negatívne ovplyvnené skupiny:	
Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv:	
Kvantifikujte rast alebo pokles príjmov/výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným materiálom. V prípade vyššieho počtu ovplyvnených skupín doplňte do tabuľky ďalšie riadky. V prípade, ak neuvádzate kvantifikáciu, uveďte dôvod.	
Ovplyvnená skupina:	
Pozitívny vplyv - priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	V súčasnej dobe nie je možné kvantifikovať.
Negatívny vplyv - priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	
Veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Vzhľadom na nezvyčajnosť situácie, ktorá sa dotýka rôznorodej skupiny spotrebiteľov nie je možné veľkosť skupiny kvantifikovať.
Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	
V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky vyššie špecifikovaných domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. mieru rizika chudoby, podiel rastu/poklesu výdavkov na celkových výdavkoch/príjme):	

4.2 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám u jednotlivých ovplyvnených skupín obyvateľstva a vplyv na sociálnu inklúziu.

Má návrh vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám?

Špecifikujete ovplyvnené skupiny obyvateľstva a charakter zmeny v prístupnosti s ohľadom na dostupnosť finančnú, geografickú, kvalitu, organizovanie a pod. Uvedte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.

Rozumie sa najmä na prístup k:

- ☞ sociálnej ochrane, sociálno-právnej ochrane, sociálnym službám (vrátane služieb starostlivosti o deti, starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím),
- ☞ kvalitnej práci, ochrane zdravia, dôstojnosti a bezpečnosti pri práci pre zamestnancov a existujúcim zamestnaneckým právam,
- ☞ pomoci pri úhrade výdavkov súvisiacich so zdravotným postihnutím,
- ☞ zamestnaniu, na trh práce (napr. uľahčenie zosúladenia rodinných a pracovných povinností, služby zamestnanosti), k školeniam, odbornému vzdelávaniu a príprave na trh práce,
- ☞ zdravotnej starostlivosti vrátane cenovo dostupných pomôcok pre občanov so zdravotným postihnutím,
- ☞ k formálnemu i neformálnemu vzdelávaniu a celoživotnému vzdelávaniu,
- ☞ bývaniu a súvisiacim základným komunálnym službám,
- ☞ doprave,
- ☞ ďalším službám najmä službám všeobecného záujmu a tovarom,
- ☞ spravodlivosti, právnej ochrane, právnym službám,
- ☞ informáciám
- ☞ k iným právam (napr. politickým).

Má návrh významný vplyv na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva alebo skupín v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia?

Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv na ne. Je tento vplyv väčší ako vplyv na iné skupiny či subjekty? Uvedte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.

Zraniteľné skupiny alebo skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia sú napr.:

- ☞ domácnosti s nízkym príjmom (napr. žijúce iba zo sociálnych príjmov, alebo z príjmov pod hranicou rizika chudoby, alebo s príjmom pod životným minimom, alebo patriace medzi 25% domácností s najnižším príjmom),
- ☞ nezamestnaní, najmä dlhodobo nezamestnaní, mladí nezamestnaní a nezamestnaní nad 50 rokov,
- ☞ deti (0 – 17),
- ☞ mladí ľudia (18 – 25 rokov),
- ☞ starší ľudia, napr. ľudia vo veku nad 65 rokov alebo dôchodcovia,
- ☞ ľudia so zdravotným postihnutím,
- ☞ marginalizované rómske komunity
- ☞ domácnosti s 3 a viac deťmi,
- ☞ jednorodičovské domácnosti s deťmi (neúplné rodiny, ktoré tvoria najmä osamelé matky s deťmi),
- ☞ príslušníci tretích krajín, azylanti, žiadatelia o azyl,
- ☞ iné zraniteľné skupiny, ako sú napr. bezdomovci, ľudia opúšťajúci detské domovy alebo iné inštitucionálne zariadenia

**4.3 Identifikujte a popíšte vplyv na rovnosť príležitostí.
Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na rodovú rovnosť.**

Dodržiujte návrh povinnosť rovnakého zaobchádzania so skupinami alebo jednotlivcami na základe pohlavia, rasy, etnicity, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia veku a sexuálnej orientácie? Mohol by viesť k nepriamej diskriminácii niektorých skupín obyvateľstva? Podporuje návrh rovnosť príležitostí?

Návrh dodržiava povinnosť rovnakého zaobchádzania.

Môže mať návrh odlišný vplyv na ženy a mužov? Podporuje návrh rovnosť medzi ženami a mužmi alebo naopak bude viesť k zväčšovaniu rodových nerovností? Popíšte vplyvy.

Pri identifikovaní rodových vplyvov treba vziať do úvahy existujúce rozdiely medzi mužmi a ženami, ktoré sú relevantné k danej politike. Podpora rodovej rovnosti spočíva v odstraňovaní obmedzení a bariér pre plnohodnotnú účasť na ekonomickom, politickom a sociálnom živote spoločnosti, ktoré súvisia s rodovými rolami či pohlavím. Hlavné oblasti podpory rodovej rovnosti:

- ☞ podpora vyrovnávania ekonomickej nezávislosti,
- ☞ zosúladenie pracovného, súkromného a rodinného života,
- ☞ podpora rovnej participácie na rozhodovaní,
- ☞ boj proti rodovo podmienenému násiliu a obchodovaniu s ľuďmi,
- ☞ eliminácia rodových stereotypov.

Návrh sa nezakladá na odlišnom prístupe medzi mužmi a ženami.

4.4 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na zamestnanosť a na trh práce.

*V prípade kladnej odpovede pripojte **odôvodnenie** v súlade s Metodickým postupom pre analýzu sociálnych vplyvov.*

<i>Uľahčuje návrh vznik nových pracovných miest? Ak áno, ako? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.</i>	
<i>Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, pre aké skupiny zamestnancov, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod.</i>	Nie
<i>Vedie návrh k zániku pracovných miest? Ak áno, ako a akých? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.</i>	
<i>Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod. Identifikujte možné dôsledky, skupiny zamestnancov, ktoré budú viac ovplyvnené a rozsah vplyvu.</i>	Nie
<i>Ovplyvňuje návrh dopyt po práci? Ak áno, ako?</i>	
<i>Dopyt po práci závisí na jednej strane na produkcii tovarov a služieb v ekonomike a na druhej strane na cene práce.</i>	Nie
<i>Má návrh dosah na fungovanie trhu práce? Ak áno, aký?</i>	
<i>Týka sa makroekonomických dosahov ako je napr. participácia na trhu práce, dlhodobá nezamestnanosť, regionálne rozdiely v mierach zamestnanosti. Ponuka práce môže byť ovplyvnená rôznymi premennými napr. úrovňou miezd, inštitucionálnym nastavením (napr. zosúladenie pracovného a súkromného života alebo uľahčovanie rôznych foriem mobility).</i>	Nie
<i>Má návrh špecifické negatívne dôsledky pre isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov? Ak áno, aké a pre ktoré skupiny?</i>	
<i>Návrh môže ohrozovať napr. pracovníkov istých profesií favorizovaním špecifických aktivít či technológií.</i>	Nie
<i>Ovplyvňuje návrh špecifické vekové skupiny zamestnancov? Ak áno, aké? Akým spôsobom?</i>	
<i>Identifikujte, či návrh môže ovplyvniť rozhodnutia zamestnancov alebo zamestnávateľov a môže byť zdrojom neskoršieho vstupu na trh práce alebo predčasného odchodu z trhu práce jednotlivcov.“</i>	Nie

DOLOŽKA ZLUČITELNOSTI
návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých
mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej
nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 s právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona:

Vláda Slovenskej republiky.

2. Názov návrhu zákona:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19.

3. Predmet návrhu zákona je upravený v práve Európskej únie:

a) Primárne právo:

- čl. 4 a 8, čl. 49 až 66, čl. 114 a čl. 153 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 202, 7.6.2016) v platnom znení,
- čl. 3 a 6 Zmluvy o Európskej únii,
- čl. 21, 23, 30 a 31 Charty základných práv Európskej únie.

b) Sekundárne právo:

- nariadenie Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ L 190, 28. 6. 2014)
gestori: MP SR a PMÚ SR.
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013) v platnom znení, gestori: MF SR a NBS.
- delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2018/389 z 27. novembra 2017, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy pre silnú autentifikáciu zákazníka a spoločné a bezpečné otvorené komunikačné normy (Ú. v. EÚ L 69, 13.3.2018),
gestori: MF SR a NBS.

c) Nie je obsiahnutý v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.

4. Závazky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii:

a) Bezpredmetné.

b) Proti SR nebolo začaté konanie v rámci „EÚ Pilot“, ani nebol začatý postup EK ako aj nebolo začaté konanie Súdneho dvora EÚ proti SR podľa čl. 258 až 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

c) Bezpredmetné.

5. Návrh zákona je zlučiteľný s právom Európskej únie:

Úplne.

Dôvodová správa

Osobitná časť

K čl. I

Uvedeným článkom sa novelizuje zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (ďalej len „zákon č. 67/2020 Z. z.“), a to za účelom zavedenia legislatívnej úpravy odkladu splácania úveru poskytnutého spotrebiteľom a fyzickým osobám – podnikateľom a malým zamestnávateľom.

K bodu 1

Aktuálne platný zákon č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov umožňuje čerpať služobné voľno s nárokom na služobný plat (100 % naposledy priznaného služobného platu) len ozbrojenému príslušníkovi finančnej správy, ktorý sa stará o dieťa mladšie ako desať rokov. Berúc do úvahy súčasnú situáciu a už schválené znenie novely zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov sa navrhuje, aby sa počas obdobia pandémie poskytlo služobné voľno v trvaní najviac 7 dní s nárokom na služobný plat vo výške 100 % aj ozbrojenému príslušníkovi finančnej správy, ktorý sa musí v tomto období starať o dieťa mladšie ako 11 rokov, ktoré nemôže navštevovať školu ani detské výchovné zariadenie, v ktorého starostlivosti dieťa inak je, pretože boli uzatvorené na základe nariadenia príslušných orgánov. Takéto služobné voľno bude možné poskytnúť len raz a len jednému z oprávnených.

Navrhovanou úpravou § 15b sa ustanovuje ďalšie služobné voľno a výška služobného platu ozbrojeného príslušníka finančnej správy (75 % naposledy priznaného služobného platu) počas obdobia pandémie, ak sa v tomto období musí starať o dieťa, ktoré nemôže navštevovať školu ani detské výchovné zariadenie, v ktorého starostlivosti dieťa inak je, pretože boli uzatvorené na základe nariadenia príslušných orgánov (napr. ústredný krízový štáb). Takto poskytnuté ďalšie služobné voľno nad rámec služobného voľna podľa § 15a alebo podľa § 155 ods. 3 zákona č. 35/2019 Z. z. môže mať poskytnuté len jeden z oprávnených a môže byť poskytované opakovane z dôvodu striedania obidvoch rodičov a potreby výkonu štátnej služby ozbrojeného príslušníka finančnej správy. V presne stanovených dôvodoch bude možné toto ďalšie služobné voľno prerušiť.

K bodom 2 až 4

V § 25 sa nahrádza slovo „banka“ slovom „sprostredkovateľ pomoci“ vrátane zavedenej skratky, a to vzhľadom na skutočnosť, že slovo „banka“ sa používa aj v ďalších ustanoveniach novely zákona č. 67/2020 Z. z., na ktoré by sa to však nemalo vzťahovať. Dopĺňajú sa poznámky pod čiarou s cieľom zabezpečiť ich úplnosť.

K bodu 5

Návrh na vloženie nového odseku 9 v § 30 reaguje na nutnosť upraviť spôsob doručovania písomností určených do vlastných rúk zo strany Národnej banky Slovenska počas obdobia

pandémie tak, aby doručovanie nebolo zmarené z dôvodu zmeny podmienok doručovania zo strany poštového podniku.

V súčasnosti prvá a druhá veta § 18 ods. 3 zákona č. 747/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov vyžaduje, aby písomnosť určená do vlastných rúk bola poštovým podnikom opakovane (náhradne) doručovaná. Iba za splnenia tejto podmienky je možné uplatniť fikciu doručenia pre prípad, že si adresát zásielku neprevezme.

Pri úprave podmienok doručovania zo strany poštového podniku, ktoré poštový podnik avizuje na svojich internetových stránkach a medzi ktoré patrí, okrem iného, aj zrušenie náhradného doručovania, by tak bez navrhnutého nového odseku 9 nebolo možné doručiť písomnosť za použitia fikcie doručenia, ale iba skutočným prevzatím zásielky zo strany adresáta. Tým by mohlo dôjsť k vážnemu mareniu postupu Národnej banky Slovenska, predovšetkým v konaniach ňou vedených.

K bodu 6

Navrhuje sa v tretej časti vložiť tretiu až piatu hlavu. Tretia a štvrtá hlava sa týkajú odkladu splácania úveru poskytnutého spotrebiteľom a fyzickým osobám – podnikateľom a malým zamestnávateľom. Piata hlava sa týka opatrení na zmiernenie dopadov pandémie v oblasti platobných služieb a bezkontaktných platieb platobnou kartou.

K § 30a

Ustanovením sa zavádzajú definície právnych pojmov použitých na účely tejto časti zákona, vzhľadom na potrebu odlišiť ich význam pri ich použití v súvislosti s navrhovanými ustanoveniami odkladu splátok. Ustanovenie definícií základných pojmov tiež vymedzuje pôsobnosť navrhovanej právnej úpravy odkladu splátok pri zmluvách o úvere na bývanie, zmluvách, ktoré boli uzatvorené pred účinnosťou zákona č. 90/2016 Z. z. a ktoré plnia rovnaký účel ako zmluvy o úvere na bývanie, a zmluvách o spotrebiteľskom úvere.

Pojem dlžník v sebe obsahuje aj spotrebiteľa, ktorý je ručiteľom úveru, ktorý spláca úver namiesto pôvodného dlžníka.

K § 30b

Ustanovením sa definujú základné pravidlá odkladu splátok. Odklad splácania sa týka spotrebiteľských zmlúv uzavretých do konca obdobia pandémie. Stanovením tohto časového obdobia sa umožní zmiernenie dopadov pandémie na dlžníkov. Banka a pobočka zahraničnej banky je povinná na základe žiadosti dlžníka odložiť splátky až o deväť mesiacov. Ostatné spoločnosti poskytujúce úvery pre spotrebiteľov na obdobie troch mesiacov s možnosťou pre dlžníka požiadať o predĺženie o ďalšie tri mesiace. Medzi tieto spoločnosti patria najmä lízingové spoločnosti, spoločnosti splátkového predaja a ostatní veritelia s povolením na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Odklad splátok z dôvodu pandémie COVID-19 sa vykoná na základe žiadosti dlžníka, žiadateľa, ktorý nie je v omeškaní so splácaním dotknutého úveru viac ako 30 dní ku dňu doručenia žiadosti. Dlžník taktiež nesmie byť v omeškaní so splátkou úveru najmenej vo výške 100 eur pri inom úvere u toho istého veriteľa. Pri úveroch, ktoré poskytli banky a pobočky zahraničných bánk, sa na úverové vzťahy uplatňujú aj požiadavky Nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene

nariadenia (EÚ) č. 648/2012). To znamená, že odklad splátok nemusí byť poskytnutý dlžníkovi, ktorý je v stave zlyhaný podľa tejto regulácie. Na uvedené sa interpretačne vzťahujú aj súvisiace a nadväzujúce predpisy a vyjadrenia európskych orgánov (napr. Usmernenia o uplatňovaní vymedzenia zlyhania podľa článku 178 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 vydaný Európskym orgánom pre bankovníctvo).

Postačuje, ak žiadosť podá ktorýkoľvek z dlžníkov úveru, o ktorého odklad splácania sa žiada, bez ohľadu na jeho zmluvné postavenie a oprávnenia vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy. Cieľom je umožniť podať žiadosť nielen osobe, ktorej bol úver poskytnutý, ale aj všetkým osobám, ktoré sú popri nej zaviazané plniť záväzky zo spotrebiteľskej zmluvy, na základe čoho už splácajú splátky úveru.

Ak žiadosť spĺňa zákonné podmienky, veriteľ je povinný umožniť odklad splátok. Ak je potrebné žiadosť doplniť o povinné náležitosti alebo obsahuje nejaký iný nedostatok, veriteľ o tom žiadateľa upovedomí do 30 dní. Tento odklad sa bude týkať všetkých dlžníkov z úverovej zmluvy, teda aj tých, ktorí žiadosť vo vzťahu k zmluve nepodali. Žiadosť je možné podať listinne alebo elektronicky, pričom vzor žiadosti sa nachádza v prílohe tohto zákona. Veriteľ je povinný na svojom webovom sídle zverejniť vzor žiadosti, aby ju spotrebiteľia mohli použiť. Ak veriteľ alebo finančný agent umožní podať žiadosť elektronicky, musia takisto upozorniť žiadateľa na skutočnosti, ktoré sú uvedené vo vzore žiadosti podľa prílohy, čo znamená, že súčasťou elektronického prostredia, cez ktoré sa podáva žiadosť, musia byť upozornenia z časti I vzoru žiadosti. Dlžník tak dostane potrebné informácie aj v prípade automatizovanej, elektronickej komunikácie s veriteľom.

Veriteľ je povinný dlžníka informovať o posúdení žiadosti. Ak si túto notifikačnú povinnosť veriteľ nesplní do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti, žiadosť sa automaticky považuje za akceptovanú, teda odklad za povolený.

Povolenie odkladu sa aj bez uzatvorenia dodatku k zmluve považuje za zmenu spotrebiteľskej zmluvy a dlžník sa nedostáva do omeškania s odloženými splátkami.

K § 30c

Ustanovuje sa okruh informácií, ktoré je veriteľ povinný žiadateľovi o odklad splátok poskytnúť. Tieto informácie sú tiež dôležité pre riadne plnenie povinností dlžníka počas obdobia odkladu splátok a tiež po uplynutí tohto obdobia.

Bezodkladne je veriteľ povinný poskytnúť informácie týkajúce sa úhrady súvisiaceho poistného.

Veriteľ je povinný dlžníka informovať o všetkých dôsledkoch odkladu splátok jeho úveru, ktoré môžu nastať a ovplyvniť postavenie spotrebiteľa vo vzťahu k veriteľovi.

Do informácií o dôsledkoch odkladu splátok na spotrebiteľa patria najmä informácie o úročení úveru počas obdobia odkladu splátok a tom, aká bude výška úrokov, ak odklad splátok bude trvať celé povolené obdobie, informácie o postupe po skončení odkladu, informácie o tom, že dlžník môže začať splácať úver aj počas odkladu splátok a informácie o tom, čo nastane po uplynutí odkladu splátok. Veriteľ zahrnie do informácií aj ďalšie skutočnosti súvisiace s odkladom splátok, ktoré majú vplyv na celkové náklady spojené s úverom. Cieľom informačných povinností veriteľa je skutočnosť, aby dlžník dostal všetky relevantné informácie, ktoré v sebe zahŕňajú aj dôsledky spojené s odkladom splátok, teda, aby nedošlo

k mylnej predstave dlžníka, že s dokladom splátok nie sú spojené žiadne povinnosti, resp. že odklad splátok znamená ich odpustenie.

Tieto informácie poskytuje veriteľ v listinnej podobe alebo elektronicky.

V záujme transparentnosti a informovania čo možno najširšieho okruhu dlžníkov, ktorých sa odklad splátok týka, sa veriteľovi ukladá povinnosť zverejniť na svojom webovom sídle a vo svojich prevádzkových priestoroch informácie o odklade splátok ako možnosti riešenia nepriaznivej ekonomickej situácie spotrebiteľa a o špecifikách, ktoré sa týkajú odkladu splátok podľa tohto zákona. Veriteľ je tiež zaviazaný takto sprístupniť vzor žiadosti o odklad splátok aj vzhľadom na to, že vzor žiadosti obsahuje niektoré dôležité informácie pre spotrebiteľa. Zároveň sa veriteľovi ukladá povinnosť rovnakým spôsobom zverejniť aj odporúčanie vybaviť žiadosť elektronicky. Týmto spôsobom sa zaručuje požadovaná úroveň spotrebiteľskej ochrany a zároveň sa prispieva k zníženiu rizika šírenia vírusu tým, že sa odporúča komunikovať elektronicky.

K § 30d

Ustanovením sa zavádza požiadavka bezodplatnosti odkladu splátok. Bezodplatnosťou sa rozumie zákaz vyžadovať úhradu akýchkoľvek poplatkov, náhradu akýchkoľvek nákladov vzniknutých v súvislosti s odkladom splátok, alebo inú odplatu za odklad splátok úveru alebo s tým spojených úkonov. Tento zákaz sa však nevzťahuje na zmluvný úrok za obdobie odkladu splátok úveru. Ustanovením sa tiež zakazuje veriteľovi ukladať, či vytvárať podmienky, ktoré nevyplývajú z tohto alebo z iného zákona, a ktorých dôsledkom je nemožnosť vykonania odkladu splátok. V súvislosti s tým sa najmä zakazuje podmieniť odklad dodatočným zabezpečením úveru.

K § 30e

Cieľom navrhovaného ustanovenia je zmierniť negatívny dopad odkladu splátok na bonitu klienta. Konkrétna podoba zápisu odkladu splátok úveru nie je upravená všeobecnými právnymi predpismi. Ustanovenie tohto zákona nezabavuje veriteľa povinnosti poskytovať údaje do úverového registra, avšak splátka, ktorej splatnosť bola odložená podľa tohto zákona, nesmie byť považovaná na účely údajov v úverovom registri za omeškanú. Odklad splátok podľa tohto zákona sa však, v každom prípade, na účely úverového registra nesmie považovať za omeškanie splátky úveru. Uvedená skutočnosť je v súlade so stanoviskom Európskeho orgánu pre bankovníctvo zo dňa 25. marca 2020 (<https://eba.europa.eu/eba-provides-clarity-banks-consumers-application-prudential-framework-light-covid-19-measures>)

K § 30f

Predpokladá sa, že dlžník sa mohol dostať do omeškania so splácaním splátok úveru pred možnosťou požiadať o odklad úveru podľa tohto zákona. Ak ide o úver, v súvislosti s ktorým bol poskytnutý štátny príspevok, štátny príspevok pre mladých alebo štátny príspevok pre mladomanželov, omeškanie splátok môže mať za následok zánik nároku na štátny príspevok. Ustanovením sa upravuje, že za akých podmienok tento nárok nezaniká ani v prípade, že sa dlžník pred odkladom splátok dostal do omeškania so splácaním splátok úveru. Relevantné je v tomto prípade omeškanie, ktoré vzniklo po 1. marci 2020.

K § 30g

Ustanovením sa ustanovujú ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené pri odklade splátok úveru podľa tohto zákona.

Nepôjde o odklad splátok podľa tohto zákona, ak sa v súvislosti s ním navýši celková výška úveru, t. j. suma finančných prostriedkov poskytnutých dlžníkovi v súvislosti s úverom, resp. spotrebiteľskou zmluvou. Takéto konanie veriteľa by bolo považované za porušenie zákona.

Veriteľovi sa zakazuje požadovať zaplatenie celého úveru počas povoleného odkladu splátok. Ak si veriteľ so spotrebiteľom nedohodnú spôsob úhrady zmluvného úroku za obdobie odkladu splátok, použije sa ustanovenie, ktoré ustanovuje „predvolený“ spôsob úhrady úroku, a to rozvrhnutím do zvyšných splátok úveru. Ide o významný aspekt odkladu splátok z pohľadu dôsledkov na spotrebiteľa, ale aj veriteľa.

Konkretizujú sa ustanovenia osobitných právnych predpisov, ktoré sa nepoužijú pri uplatňovaní odkladu splátok podľa tohto zákona. Dôvodom je, že ustanovenia osobitných zákonov by pri uplatňovaní zavedených protiepidemiologických opatrení sťažili prístup spotrebiteľa k rýchlej administrácii odkladu splátok úveru.

Tiež sa navrhuje, aby odklad splátok pri úvere na bývanie nemal vplyv na predĺženie lehoty splatnosti tohto úveru, keďže v praxi pri možnom posunutí konečnej splatnosti úveru na bývanie pri aplikácii odkladu splátok môže dôjsť k presiahnutiu maximálnych limitov splatnosti, vo väčšine prípadov však nie zostatkovej lehoty splatnosti. Pokiaľ by nastala takáto skutočnosť podľa navrhovaného legislatívneho rámca v oblasti odkladu splátok úverov na bývanie, systémy bánk by predmetné úvery vyradzovali z krycieho súboru krytých dlhopisov, takýto dôsledok by spôsobil zásadné komplikácie. Uvedenou úpravou sa v období pandémie takejto situácii predíde.

Zároveň sa ustanovujú aj okolnosti, za ktorých môže žiadosť o odklad splácania úveru podľa tohto zákona podať aj dlžník, ktorý počas obdobia pandémie pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona už podal žiadosť o odklad splácania úveru. Takéto odklady splátok je možné zo strany veriteľa zrušiť a dlžník môže podať žiadosť o odklad splátok podľa tohto zákona.

K § 30h

Účelom ustanovenia je ustanoviť kompetenciu Národnej banky Slovenska ako orgánu dohľadu nad dodržiavaním ustanovení podľa tejto časti zákona, resp. dohľadu nad dodržiavaním ustanovení o odklade splátok podľa tohto zákona.

K § 30i

Ustanovením sa zavádzajú definície právnych pojmov použitých na účely tejto časti zákona, vzhľadom na potrebu odlíšiť ich význam pri ich použití v súvislosti s navrhovanými ustanoveniami odkladu splácania istiny úveru alebo splácania istiny a úrokov zo zmluvy o úvere, odkladu jednorazovej splatnosti zmluvy o úvere, ktorú uzavrel veriteľ s dlžníkom, ktorý je fyzickou osobou – podnikateľom alebo malým zamestnávateľom, pred účinnosťou tohto zákona. Na účely tejto časti zákona sa veriteľom rozumie nielen banka a pobočka zahraničnej banky, ale aj iná osoba, ktorá ponúka a poskytuje úvery podľa Obchodného zákonníka v rámci predmetu svojho podnikania (napr. niektoré lízingové spoločnosti alebo iní veritelia poskytujúci úvery fyzickým osobám – podnikateľom a malým zamestnávateľom). Odklad

splácania úveru sa nevzťahuje na úvery poskytnuté formou povoleného prečerpania alebo kreditnú kartu.

K 30j

Ustanovením sa definujú základné pravidlá odkladu splácania úveru. Odklad splácania sa týka úverových zmlúv uzavretých do konca obdobia pandémie. Ustanovením tohto časového obdobia sa umožní zmiernenie dopadov pandémie na dlžníkov. Odklad splácania úveru z dôvodu pandémie COVID-19 sa vykoná na základe riadne vyplnenej žiadosti dlžníka, ktorý nie je v omeškaní so splácaním dotknutého úveru viac ako 30 kalendárnych dní pred podaním žiadosti. Dlžník taktiež nesmie byť k 29. februáru 2020 v omeškaní so sumou najmenej 100 eur pri inom úvere. Ďalšou podmienkou povolenia schválenia odkladu splácania úveru je, že dlžník k 29. februáru 2020 nebol považovaný za zlyhaného podľa nariadenia EÚ č. 575/2013, napr. že dlžník pravdepodobne nesplätí svoje kreditné záväzky voči inštitúcii v plnej výške bez toho, aby inštitúcia urobila úkony, akými je napríklad realizácia zabezpečenia alebo ktorýkoľvek podstatný kreditný záväzok dlžníka voči inštitúcii, materskej spoločnosti alebo ktorejkoľvek z jej dcérskych spoločností je viac než 90 dní po termíne splatnosti.

Dlžník môže požiadať o odklad splácania úveru podľa tohto zákona počas obdobia pandémie, pričom o odklad toho istého úveru je možné požiadať len jedenkrát pri bankách a pobočkách zahraničných bánk počas trvania pandémie. Ak žiadosť spĺňa zákonné podmienky, veriteľ povolí odklad splátok istiny a/alebo úroku úveru alebo odklad splatnosti úveru môže dlžník požiadať na dobu najviac 9 mesiacov, ak ide o veriteľa, ktorý je bankou a pobočkou zahraničnej banky. Pri iných veriteľoch ako bankách alebo pobočkách zahraničných bánk môže dlžník požiadať o odklad splácania najdlhšie na tri mesiace a taktiež o predĺženie odkladu splácania o ďalšie tri mesiace.

Žiadosť musí byť podpísaná oprávnenou osobou a podáva sa v písomnej forme, pričom vzor žiadosti sa nachádza v prílohe tohto zákona. Písomná forma žiadosti je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou. Dlžníci teda majú k dispozícii viacero možností podania žiadosti (e-mail a následné overenie napríklad telefonicky, zaslaný scan ap.). Vzhľadom na súčasnú situáciu, odporúča sa uprednostniť elektronickú formu komunikácie, a to aj v prípade, ak zmluva o úvere je uzavretá listinne.

Ak je potrebné žiadosť doplniť o povinné náležitosti alebo žiadosť obsahuje nejaký iný nedostatok, veriteľ o tom dlžníka bezodkladne upovedomí. Dlžník je povinný žiadosť bezodkladne opraviť alebo doplniť.

Veriteľ je povinný dlžníka informovať o povolení alebo odmietnutí odkladu splácania úveru do 30 kalendárnych dní od doručenia úplnej žiadosti o odklad splácania úveru. Žiadosť o odklad splácania úveru je možné odmietnuť len z taxatívne uvedených dôvodov. Zamietnutie žiadosti je veriteľ povinný odôvodniť. Ak si veriteľ povinnosť o informovaní povolenia alebo odmietnutia odkladu splácania úveru nesplní do 30 kalendárnych dní odo dňa doručenia úplnej žiadosti, žiadosť sa automaticky považuje za akceptovanú, teda odklad splácania úveru je povolený podľa žiadosti dlžníka. Táto lehota neplynie po dobu odstraňovania nedostatkov žiadosti.

Povolenie odkladu splácania úveru nesmie dlžníkovi brániť v možnosti splácať úver alebo jeho časť aj počas obdobia odkladu splácania úveru, pričom dlžník je povinný podať veriteľovi žiadosť o ukončenie odkladu splácania úveru. Veriteľ počas povoleného odkladu splácania úveru nemôže vyhlásiť jeho predčasnú splatnosť. To neplatí pri zosplatnení úveru z dôvodov, ktoré nesúvisia s odkladom splácania úveru a vyplývajú z ustanovení zmluvy o úvere. Takými dôvodmi sú napríklad vyhlásenie konkurzu na dlžníka, podvodné konanie dlžníka, neplnenie iných podmienok alebo záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere – zákaz vyplácania dividend ap.

Povolenie odkladu splácania úveru sa aj bez potreby uzatvorenia dodatku k zmluve o úvere považuje za zmenu zmluvy o úvere. Súhlas spoludlžníka, ručiteľa a iných osôb poskytujúcich zabezpečenie úveru sa v tejto situácii nevyžaduje a účinky existujúceho zabezpečenia zostávajú zachované.

Navrhuje sa aj zmierniť negatívny dopad odkladu splátok na bonitu klienta tak, že odložené splátky nemajú vplyv na príznak zlyhania a nezhoršujú kreditnú kvalitu dlžníka. Uvedený návrh je v súlade so stanoviskom Európskeho orgánu pre bankovníctvo zo dňa 25. marca 2020 (<https://eba.europa.eu/eba-provides-clarity-banks-consumers-application-prudential-framework-light-covid-19-measures>).

Ustanovujú sa aj niektoré ďalšie pravidlá týkajúce sa splácania úveru. Ak je zmluva uzavretá so splatnosťou na požiadanie veriteľa, veriteľovi sa zakazuje počas pandémie žiadať o splatnosť takéhoto úveru. Úver, pri ktorom sa povolí odklad splácania, sa aj počas odkladu naďalej úročí podľa zmluvy o úvere, pričom nezaplatené úroky za obdobie odkladu splácania úveru budú rozvrhnuté do zvyšných splátok úveru splatných po uplynutí odkladu splácania. Zároveň je ponechaná zmluvná voľnosť, či dôjde po ukončení odkladu splácania k zvýšeniu splátok pri zachovaní konečnej splatnosti úveru alebo sa predĺži konečná splatnosť úveru ap. Odklad splácania úveru však nesmie mať za následok navýšenie celkovej dlžnej sumy istiny úveru podľa zmluvy o úvere.

Zároveň sa ustanovujú aj okolnosti, za ktorých môže žiadosť o odklad splácania úveru podľa tohto zákona podať aj dlžník, ktorý počas obdobia pandémie pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona už podal žiadosť o odklad splácania úveru. Takéto odklady splátok je možné zo strany veriteľa zrušiť a dlžník môže podať žiadosť o odklad splátok podľa tohto zákona.

K § 30k

Ustanovuje sa okruh informácií, ktoré je veriteľ povinný zverejniť na svojom webovom sídle a v svojich obchodných miestach. Ak nie sú prevádzkové priestory veriteľa v období pandémie uzavreté, informácie je veriteľ povinný sprístupniť aj v týchto v priestoroch.

K § 30l

Ustanovením sa zavádza požiadavka bezodplatnosti odkladu splácania a zákaz navyšovať úver z dôvodu odkladu splácania úveru, ako aj podmieniť odklad dodatočným zabezpečením úveru.

K § 30m

Účelom ustanovenia je upraviť vzťah ustanovení tejto časti zákona a postupov bánk v rámci osobitných schém pomoci malým zamestnávateľom.

K § 30n

Navrhovaným ustanovením sa má za cieľ v krátkom čase a harmonizovaným prístupom minimalizovať potrebu uplatniť silnú autentifikáciu (zadávanie PIN kódu) a prispieť tak k zrýchleniu platieb kartou prostredníctvom POS terminálov. Na tento účel je potrebné aby poskytovatelia platobných služieb nastavili najvyššie možné limity na neuplatnenie silnej autentifikácie, t. j. 50 eur pri jednotlivých platbách, 150 eur kumulatívne alebo 5 po sebe nasledujúcich platieb. Toto opatrenie zníži prípadné zdravotné riziká spojené so zadávaním PIN kódu používateľom platobných služieb v súčasnej situácii. Táto úprava sa netýka samoobslužných zariadení a virtuálnych predajných miest, pre ktoré, vzhľadom na zvýšené riziko nezákonného konania zo strany používateľov platobných prostriedkov s odcudzenými alebo stratenými platobnými kartami, môžu byť stanovené aj nižšie ako maximálne hodnoty operácií. Zároveň sa umožňuje používateľovi tieto limity znížiť. Navrhuje sa aby sa toto opatrenie aplikovalo najneskôr od štrnásteho dňa odo dňa nadobudnutia od účinnosti tohto zákona, a to len na obdobie pandémie. Poskytovatelia platobných prostriedkov však aj po jej skončení budú môcť ponechať zvýšené limity na bezkontaktné platby platobnou kartou a prispieť tak k zvýšenému komfortu používateľov platobných prostriedkov.

K bodu 7

Ustanovujú sa vzory žiadosti o odklad splátok, resp. splácania úveru z dôvodu pandémie COVID-19 v záujme jednotného uplatňovania režimu odkladu splátok, stanovenia minimálnych požiadaviek na formálne a obsahové náležitosti žiadosti, a určenia nevyhnutných upozornení pre spotrebiteľa, resp. dlžníka priamo v žiadosti o odklad splátok, resp. splácania úveru, najmä pri elektronickej komunikácii veriteľa so spotrebiteľom, resp. dlžníkom. Pri spotrebiteľoch sa týmto prístupom zároveň zabezpečuje zachovanie požadovanej úrovne ochrany finančných spotrebiteľov.

K čl. II

Navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť dňom vyhlásenia.

Schválené vládou SR dňa 6. apríla 2020.

Igor Matovič, v. r.
predseda vlády Slovenskej republiky

Eduard Heger, v. r.
podpredseda vlády a minister financií Slovenskej republiky